

GJAR030015622023

રજુ તારીખ	૧૨/૦૯/૨૦૨૩
દાખલ તારીખ	૧૨/૦૯/૨૦૨૩
નિકાલ તારીખ	૦૧/૦૪/૨૦૨૬
કુલ અવધિ	વર્ષ-માસ-દિવસ ૦૨ - ૦૬ - ૧૯

મહે. જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ કોર્ટ, તા.ભિલોડા.
જીલ્લો - અરવલ્લી.

ફોજદારી કેસ નંબર : - ૧૧૦૯/૨૦૨૧
આંક - ૪૮

ફરિયાદી : - મન્સૂરી જાડીરહુસેન ગુરમહંમદ,
ઉ.વ. પુખ્ત, ઘંધો - વેપાર,
રહે. ભિલોડા, તા.ભિલોડા,
જી - અરવલ્લી (મોડાસા).

:: વિરુદ્ધ ::

આરોપી : - ઇર્મેશ રમાકાંત પંડ્યા,
ઉ.વ. પુખ્ત, ઘંધો - વેપાર.
રહે. શિવશક્તિ એવન્યુ, શુભ બંગલોઝ,
બેરણા રોડ, હિંમતનગર.

ગુન્હો : - ધી નેગોશીયેબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ ની કલમ - ૧૩૮
મુજબ

ફરિયાદ પક્ષે : વિ.વ..શ્રી. એ.પી.મન્સૂરી.

આરોપી પક્ષે : વિ.વ.શ્રી. જે.ડી.પરમાર.

JUDGMENT

– :: ચુ કા ઠો :: –

(૧) ફરિયાદ ની ટુંકમાં દકીકત એ મુજબની છે કે, ફરીયાદી ભિલોડા મુકામે રહે છે અને રેતી કપચી તથા મેટેલ વેચવાનો ધંધો કરે ચેહ અને ફરીયાદીને ત્યાર થી અવાર નવાર આરોપી રેતી લઈ જતા હોઈ અને ફરીયાદી સાથે આરોપીને મિત્રતાના ગાઢ સબંધો કેળવાયેલ અને આરોપી સારી રીતે ઓળખતા હોઈ આરોપીને અંગત જરૂરિયાત માટે ફરીયાદી પાસે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- હાથ ઉછીનાની માગણી કરેલી અને જણાવેલ કે, હું તમોને એક માસમાં તમારા ઉછીના લીધેલા નાણા પરત આપી જઈશ એવો પાકો ભરોસો અને વિશ્વાસ આપી આરોપીએ ફરીયાદી પાસેથી રૂ.૧,૦૦,૦૦૦/- ઉછીના લઈ ગયેલા. બાદ, એક માસ પછી આરોપી ફરીયાદીને રૂ. ૨૩,૫૦૦/- રોકડા આપી ગયેલા અને રૂ.૭૬,૫૦૦/- નો તા.૦૮/૦૫/૨૦૨૩ નો ભારતીય સ્ટેટ બેંક છાપરીયા રોડ, હિંમતનગર નો ચેક નં. ૧૮૪૯૩૭ નો આપેલો અને જણાવેલ કે તમોને તમારા નાણા ચેકની પાકતી મુદતે મળી જશે તેવી પાકી ખાતરી અને ભરોસો આપીને ચેક આપેલો. બાદ, જે ચેક પાકતી મુદતે ફરીયાદીએ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા ભિલોડા શાખામાં રજુ કરતા ચેક કલીયરીંગ અર્થે આરોપીની બેંકમાં જતા તા.૦૮/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ ઇન્ડ ઈન્સ્ટ્રીસીયન્ટના શેરા સાથે સ્વીકારાય વગર પરત આવેલ જેથી ચેકના નાણા ફરીયાદીને મળેલ નહી. જેથી ફરીયાદીએ આરોપીને ચેક ની રકમ ચુકવી આપવા રજી.પો.એ.ડી, થી તા.૧૨/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ આરોપીના સરનામે નોટીસ આપેલી. જે નોટીસ તા.

૧૪/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ આરોપીને બજવણી થઈ ગયેલ હોવા છતાં નાણા પરત નહી ચૂકવી આવેલ કે નોટીસનો વળતો કોઈ પ્રત્યુત્તર પણ પાઠવેલ નથી. જેથી ફરીયાદીએ ધી નેગો. ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટની કલમ – ૧૩૮ મુજબ ફરિયાદ દાખલ કરવાનું કારણ ઉપસ્થિત થયેલ છે જેથી હાલની ફરિયાદ દાખલ કરલે છે.

(૫) ઉપરોક્ત કારણો સર આરોપી સામે ધી નેગોશીયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ ની કલમ – ૧૩૮ અન્વયે ગુનો કર્યા સબબ ફરિયાદ દાખલ કરેલ છે. જે ફરિયાદને સૌપ્રથમ ફોરજદારી રજીસ્ટરે નોંધવામાં આવેલ અને, બાદમાં અત્રેની કોર્ટએન પુરોગામી ન્યાયાધીશ શ્રી દ્વારા એન. આઈ. એક્ટ કલમ – ૧૩૮ મુજબ નો ગુનો બનતો હોઈ તે ફરિયાદ રજીસ્ટરે લઈ મારી અગાઉના વિ.જ્યુડી.મેજી.શ્રીએ આરોપીને ફિ.પ્રો.કો.ની કલમ – ૨૦૪ મુજબનો સમન્સ કરવાનો હુકમ કરેલ છે.

(૬) આરોપીને સમન્સ કરતાં આરોપી હાજર થયેલ છે અને આંક – ૧૧ થી આરોપીની પ્લી લેવામાં આવેલ છે. જેમાં આરોપીએ તેની વિરુદ્ધના ગુનાનો ઈન્કાર કરેલ છે. આ કામે આરોપીની પ્લી સમન્સ ટ્રાયબલની કાર્યવાહીની રીતે લીધેલ હોય તેમજ કેસમાં સમગ્ર પુરાવો સમન્સ ટ્રાયબલ કાર્યવાહીની પદ્ધતિથી થયેલ છે.

(૭) ફરિયાદ પક્ષ તરફે તેના કેસના સમર્થનમાં નીચે મુજબના પુરાવા રજુ થયેલ છે.

ક્રમ	વિગત	આંક
૦૧	ફરીયાદીની પુરાવાની એફિડેવિટ	૦૪
૦૨	અસલ ચેક નં. "૧૮૪૯૩૭"	૪૩
૦૩	ચેક રીટર્ન મેમો	૪૪

૦૪	ડીમાંડ નોટીસ મોકલ્યાની પહોચ	૪૫
૦૫	ડીમાંડ નોટીસ પરત ફરેલ સીલબંધ કવર	૪૬
૦૬	આરોપીને આપેલ નોટિસ ની કોપી	૪૭

(૮) આમ, ફરિયાદી તરફે વધુ પુરાવો રજુ કરેલ નથી. ત્યાર બાદ આરોપીનું ફિ.પ્રો.કો. કલમ - ૩૧૩ અન્વયે અન્વયે વિશેષ નિવેદન આરોપીની તથા તેઓના વી. વકીલશ્રી ની સતત ગેર હાજરી ના કારણે, તા.૧૮/૦૨/૨૦૨૫ ના રોજ, આરોપીનો આંક : ૨૦ લગત હુકમ કરી ફરિયાદીની આંક : ૦૪ થી રજુ સરતપાસ લગત ઉલટ તપાસનો હક્ક બંધ કરવામાં આવેલ હતો કારણ કે, આરોપી તરફે સદર કેસ સમરી ટ્રાયેબલ હોવા છતાં, સાહેદને રી-કોલ કરવા માટે કોઈ અરજી રજુ કરેલ નથી કે, કેસને સમરી ટ્રાયલમાંથી સમન્સ ટ્રાયલમાં ફેરવવા માટે પણ કોઈ અરજી રજુ કરેલ નથી. બાદમાં, સદર કામે આરોપી અને તેઓના વી.વકીલશ્રી દ્વારા કોર્ટમાં હાજર રહેલ ના હોઈ અને આરોપ પર પકડ વોરંટ ઈસ્યુ કરેલ હોઈ, તા.૨૧/૧૧/૨૦૨૫ ના રોજ આંક : ૪૦ લગત વિગતે હુકમ કરી આરોપીનો વિશેષ નિવેદનનો હક્ક બંધ કરવામાં આવેલ હતો. બાદ, આરોપી સામે તા.૧૮/૧૨/૨૦૨૫ થી બિન જામીન લાયક વોરંટ બજવા પર રેહલ છે એન.આઈ.એક્ટ હેઠળની ફરિયાદ છ માસમાં ચલાવી પૂરી કરવાનું કાયદામાં પ્રસ્થાપિત જોગવાઈ છે અને, આરોપીની સતત ગેર હાજરીના કારણે સદર કેસ છ માસ ઉપરાંત સમય થી પેન્ડીંગ રહેલ હોઈ અને આરોપી સામે પકડ વોરંટ ઈસ્યુ થયેલ હોઈ, આરોપી અને તેઓના વી. વકીલશ્રી ની સતત ગેરહાજરીને કારણે અને આરોપી તરફે કોઈ પુરાવા રજૂ થયેલ ના હોઈ, આ તબક્કે, નામદાર બોમ્બે હાઈ કોર્ટના ચુકાદા નં. કિમીનલ રીવીઝન અરજી નં. ૭૦/૨૦૨૩ સાથે ઈન્ટરીમ અરજી નં. ૧૬૯૬/૨૦૨૩ ના ચુકાદામાં એવું હેલ્ડ કરેલ છે કે, **The trial court can proceed**

with a case under Section 138 of the Negotiable Instruments Act (NI Act) without recording further statements (Section 313 CrPC) if the accused is absent and fails to justify their absence. The court can do this if the accused or their advocate has not been attending the trial, or if the accused hasn't sought to be excused from personal attendance. માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો ને ધ્યાને લેતા, આરોપીની સતત ગેર હાજરી અને બાય એક્ટ સદર કેસ, ૬ : માસ ની સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ કરવાનો થતો હોઈ. અને આરોપી તરફે કોઈ પુરાવા રજૂ થયેલ ના હોઈ અને ફરીયાદીને રી-કોલ કરવા કોઈ અરજી રજૂ કરલે ના હોઈ, અને આરોપી તરફે કોઈ રજૂઆત કે દલીલ થતીના હોઈ અને, ફરીયાદીના વી.વકીલશ્રી ની વિસ્તૃત દલીલો સાંભળી સદર કે, અત્રેની કોર્ટ નો આખરી નિર્ણય લેવા હેતુ હાથપર લેવામાં આવેલ છે.

- (૭) ત્યાર બાદ ફરિયાદીના વકીલશ્રી, એ. પી. મન્સૂરી ની દલીલ છે કે, આરોપી દ્વારા ચેકમાં થયેલી સહી અંગે કોઈ તકરાર લીધેલ નથી તથા ચેક આરોપીના હસ્તાક્ષરમાં લખાયેલ નથી તે અંગે પણ કોઈ તકરાર લીધેલ નથી. ફરિયાદીની ઉલટ તપાસ કરવામાં આવેલ નથી કે વિશેષ નિવેદન આપવા પણ કોર્ટમાં હાજર રહેલ નથી, તથા બચાવમાં કોઈ પુરાવા રજૂ કરેલ નથી કે, ફરીયાદીના સાહેદી અને દસ્તાવેજી પુરાવાને લીડ કરેલ નથી, જેથી આરોપી સામેનું કાયદાનું અનુમાનનું ખંડન થઈ શકે વધુમાં, ફરિયાદીની નોટિસનો આરોપીએ કોઈ વળતો જવાબ કે નોટિસ આપેલ નથી, જેથી પણ કલમ – ૧૧૮ સાથે કલમ – ૧૩૯ નું ખંડ કરવાની જવાબદારી આરોપીની રહેલ હોય જે ખંડન કરવામાં આરોપી સદંતર નિષ્ફળ ગયેલ છે તથા રેકર્ડ પર રજૂ થયેલ આંક – ૦૪ થી ફરીયાદીની સોગંદપરની સર તપાસનું સોગંદ નામું સાથે આંક : ૪૩

થી ૪૭ સુંઘીના દસ્તાવેજો ને ધ્યાને લેતા આરોપી પાસે ફરિયાદીનું કાયદેસરનું લેણું બાકી રહેલ છે અને તે ચુકવણું કરવા આરોપીએ સવાલ વાળો ચેક લખી આપેલ હોવાનું સ્પષ્ટ રીતે રેકર્ડ પર પુરવાર થયેલ છે. જેથી આરોપી સામે એન.આઈ.એક્ટ કલમ - ૧૩૮ મુજબનો ગુનો પુરવાર થયેલ હોય આરોપીને મહત્તમ સજા, દંડ અને વળતરનો હુકમ કરવા અરજ કરેલ છે.

(૮) જ્યારે, આરોપીના વકિલ. શ્રી, જે.ડી.પરમાર વકીલશ્રી ગેરહાજર રહેલ હોઈ અને, આરોપ પોતે પણ કોર્ટમાં હાજર રહેલના હોઈ આરોપી તરફે દલીલોનો હક્ક બંધ જાહેર ગણવામાં આવેલ છે.

(૯) સદરહુ ફરિયાદના ન્યાય નિર્ણય માટે અત્રેની કોર્ટ સમક્ષ નીચે મુજબના મુદ્દા ઉપસ્થિત થયેલ છે.

૧. શું ફરિયાદી નિંશક પણે પુરવાર કરે છે કે, સવાલ વાળો ચેકમાં આરોપીની સહી થયેલ છે?
૨. શું ફરિયાદી પુરવાર કરે છે કે, કેહવાતો ચેક, આરોપીએ ફરિયાદીને કાયદેસરના લેહણા કે, દેવા પેટે કે પછી પાર્ટ પેમેન્ટ પેટે લખી આપેલ છે?
૩. શું ફરિયાદી પુરવાર કરે છે કે, કેહવાતો ચેક, તેઓએ બેંકમાં સમય મર્યાદામાં જમા કરાવેલ?
૪. શું ફરિયાદી પુરવાર કરે છે કે, તેઓએ આરોપીને આપેલ નોટીસ આરોપીને બજી ગયેલ હોવા છતાં, કોઈ જવાબ આપેલ નથી કે, સમય મર્યાદામાં નાણા ચૂકવી આપેલ નથી?
૫. શું ફરિયાદી પુરવાર કરેલ છે કે, કેહવાતો ચેક, અપૂરતા ભંડોળ ના શેરા થી પરત ફરેલ છે અને, જે આરોપ સામે

એન.આઈ.એક્ટ કલમ - ૧૩૮ હેઠળ ફરિયાદ ચલાવવા માટે પુરતું કારણ છે?

૬. શું હુકમ?

(૧૦) મારા મુદ્દાના નિર્ણયના જવાબ નીચે મુજબ છે.

૧. હકારમાં.

૬. આખરી હુકમ મુજબ.

- : મુદ્દાના નિર્ણયના કારણો : -

મુદ્દા નં.૧: -

(૧૧) આ કામે ફરિયાદીએ, આંક - ૦૪ થી સરતપાસ સોંગદનામું રજુ કરેલ છે. ફરિયાદીએ તેઓની સરતપાસ સોંગદનામામાં ફરિયાદ હકીકતોનું પુનરાવર્તન કરેલ છે. જેથી એક ની એક હકીકતો નું પુનરાવર્તન ટાળવા માટે અહીં સરતપાસ વિગતે નોંધવામાં આવેલ નથી. ફરિયાદીએ આંક : ૪૩ થી આંક : ૪૭ સુધીના, દસ્તાવેજો તેઓની ફરિયાદ અરજી અને કેહવાતા વ્યવહાર અંગે ની હકીકત તથા કાયદેસરના લેણાની હકીકત સાબિત કરવા સરતપાસના સોંગદનામાં સાથે રજુ કરેલ છે.

(૧૨) વધુમાં, ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ - ૧૩૯ તથા કલમ - ૧૧૮, વંચાણે લેતાં એમ સ્પષ્ટ થાય છે કે, જો એક વાર એમ સાબિત થાય કે, આરોપીએ ફરિયાદીને ચેક આપેલ છે. તો તેવા સંજોગોમાં કેટલાંક અનુમાનો અદાલતે કરવાના રહે છે. જો કે તે અનુમાનો નિર્ણાયક પુરાવો નથી, પરંતુ તેવા અનુમાનોનું યોગ્ય અને વાજબી પુરાવા તથા ખુલાસાઓથી ખંડન કરી શકાય છે. વધુમાં

આરોપીએ તેવા અનુમાનોનું ખંડન કરવા સોંગદ ઉપર જુભાની આપવી જ જોઈએ તેવો કોઈ કાયદાનો નિયમ નથી. આરોપી ફરિયાદીની ઉલટ તપાસ તથા રેકર્ડ પરના પુરાવા પરથી તેવા અનુમાનોનું ખંડન કરી શકે છે. ચુકાદાની સગવડતા ખાતર કલમ – ૧૧૮, તથા કલમ – ૧૩૯, નીચે મુજબ રજુ છે.

Section : 118. Presumptions as to negotiable

instruments : – Until the contrary is proved, the following presumptions shall be made:

- (a) **of consideration.** that every negotiable instrument was made or drawn for consideration, and that every such instrument, when it has been accepted, indorsed, negotiated or transferred, was accepted, indorsed, negotiated or transferred for consideration;
- (b) **as to date.** that every negotiable instrument bearing a date was made or drawn on such date;
- (c) **as to time of acceptance.** that every accepted bill of exchange was accepted within a reasonable time after its date and before its maturity;
- (d) **as to time of transfer.** that every transfer of a negotiable instrument was made before its maturity;
- (e) **as to order of indorsements.** that the indorsements appearing upon a negotiable instrument were made in the order in which they appear thereon;
- (f) **as to stamp.** that a lost promissory note, bill of exchange or cheque was duly stamped;

(g) **that holder is a holder in due course.** that the holder of a negotiable instrument is a holder in due course:

Provided that, where the instrument has been obtained from its lawful owner, or from any person in lawful custody thereof, by means of an offence or fraud, or has been obtained from the maker or acceptor thereof by means of an offence or fraud, or for unlawful consideration, the burden of proving that the holder is a holder in due course lies upon him.

Section : 139. Presumption in favour of holder : – It shall be presumed, unless the contrary is proved, that the holder of a cheque received the cheque, of the nature referred to in section 138, for the discharge, in whole or in part, of any debt or other liability.

(૧૩) આ તબ્બકે, ઉપરોક્ત બંને કાયદાના પ્રસ્થાપિત અનુમાનો અસ્પષ્ટ, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત નો ચુકાદો, **The Hon'ble Supreme Court of India in Kusum Ingots & Alloys Ltd and Ors v. K Pennar Peterson Securities Ltd and Ors., (2000) 2 SCC 745 ("Kusum Ingots Case")**, has clearly stipulated that "the ingredients which are to be satisfied for making out a case under the provision are: (i) a person must have drawn a cheque on an account maintained by him in a bank for payment of a certain

amount of money to another person from out વધુમાં, **Banarshi Das Saini v. Inder, CC No.7310/2017** of that account for the discharge of any debt or other liability; (ii) that cheque has been presented to the bank within a period of six months¹ from the date on which it is drawn or within the period of its validity whichever is earlier; (iii) that cheque is returned by the bank unpaid, either because of the amount of money standing to the credit of the account is insufficient to honour the cheque or that it exceeds the amount arranged to be paid from that account by an agreement made with the bank; વધુમાં, **Rajesh Kumar vs. State Of Gujarat, 1(2012) Crimes** (iv) the payee or the holder in due course of the cheque makes a demand for the payment of the said amount of money by giving a notice in writing, to the drawer of the cheque, within 152 days of the receipt of information by him from the bank regarding the return of the cheque as unpaid; and (v) the drawer of such cheque fails to make payment of the said amount of money to the payee or the holder in due course of the cheque within 15 days of the receipt of the said notice; If the aforementioned ingredients are satisfied then the person who has drawn the cheque shall be deemed to have committed an offence."

(૧૪) વધુમાં હાથ, પરના કેસમાં આરોપી વિરૂદ્ધ ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ ની કલમ - ૧૩૮ અન્વયે ગુનાનો આરોપ છે. ત્યારે

નેગોશીએબલ ઈનસ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ - ૧૩૮ સાથે કલમ - ૧૧૮ વાંચતાં કેટલાક અનુમાનો અદાલતે કરવાના હોય છે. તેના અંગે નો ચુકાદો, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત, **Mallavarapu Kasivisweswara Rao Vs Thadikonda Ramulu Firm & Ors.** 2008 (8) **SCALE 680**, માં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે એવી સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરલે છે કે, **“Under Section 118(a) of the Negotiable Instruments Act, the court is obliged to presume, until the contrary is proved, that the promissory note was made for consideration.** It is also a settled position that the initial burden in this regard lies on the defendant to prove the non – existence of consideration by bringing on record such facts and circumstances which would lead the court to believe the non – existence of the consideration either by direct evidence or by preponderance of probabilities showing that the existence of consideration was improbable, doubtful or illegal...” જેમ કે ફરિયાદીએ આરોપી પાસેથી જે ચેક સ્વીકારેલ છે તે કાયદેસરના લેણા પેટે સ્વીકારેલ છે. વધુમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા, **Rangappa Vs Sri. Mohan on 7 May, 2010 Criminal Appeal No. 1020 of 2010** માં એવો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કરેલ છે કે, **para 22** – “Because both section – 138 and – 139 require that the Court **“shall presume”** a liability of the drawer of the cheques for the amounts for which the cheques are drawn,....., it is obligatory on the court to raise this presumption in every case where the factual basis for the raising of the presumption has been established. It

introduced and exception to the general rule as to the burden of proof in criminal cases and shifts the onus on to the accused... Such a presumption is a presumption of law, as distinguished from a presumption of fact which describes provisions by which the court may presume a certain state of affairs. Presumption are rules of evidence and do not conflict with the presumption of innocence, because by the latter all that is meant is that the prosecution is obliged to prove the case against the accused beyond reasonable doubt. The obligation on the prosecution may be discharged with the help of presumptions of law or fact unless the accused adduces evidence showing the reasonable probability of the non – existence of the presumed fact.

- (૧૫) વધુમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના વિવિધ ચુકાદોઓ માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો હાથપર ના કેસ ને લાગુ પડતા હોઈ તે પુરાવાના મૂલ્યાંકન અંગે અહીં ધ્યાને લેવામાં આવે તો, **Hon'ble Supreme Court of India in Sunil Todi & Ors v. State of Gujarat, LL 2021 SC 706, Kalamani Tex v. P. Rajesh Kumar vs. State Of Gujarat, 1(2012) Crimes, SCC OnLine SC 75; APS Forex Services Pvt. Ltd. v. Shakti International Fashion Linkers and Ors., AIR 2020 SC 945; Rohitbhai Jivanlal Patel v. State of Gujarat and Ors., AIR 2019 SC 1876 ("Rohitbhai Case"); Kumar Exports v. Sharma Carpets, (2009) 2 SCC 513 ("Kumar Exports Case"); K.N. Beena**

**v. Muniyappan and Anr., (2001) 8 SCC 458; and
Dhanvantrai Balwantrai Desai v. State of Maharashtra,**

1964 Cri. LJ 437 : ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત થયેલ સિદ્ધાંતો અને માર્ગદર્શિકા લક્ષે લેતા, ફરીયાદી અને આરોપીએ તેઓના કેસ અંગે શું હકીકતો અને પુરાવા રજૂ કરવા અને કેવી રીતે પોતાનો કેસ સાબિત નાં સાબિત થાય તે અંગે માર્ગદર્શિકા આપેલ છે તે ધ્યાને લઈ એ તો ઉપરોક્ત ચુકાદોમાં કુલ – ૬ માર્ગદર્શિકા નો ઉલ્લેખ થયેલ છે.

(i) Once the execution of cheque is admitted; Section – 139 of the NI Act mandates a presumption that the cheque was for the discharge of legally, enforceable debt or liability;

(ii) The presumption under **Section – 139** is a **rebuttable presumption** and the onus is on the Accused to raise the probable defence. The standard of proof for rebutting the presumption is that of preponderance of probabilities;

(iii) Something which is probable has to be brought on record by the Accused for getting the burden of proof shifted to the Complainant. To disprove the presumptions, the Accused should bring on record such facts and circumstances, upon consideration of which, the court may either believe that the consideration and debt did not exist or their non-existence was so probable that a prudent man

would under the circumstances of the case, act upon the plea that they did not exist;

(iv) The words "**unless the contrary is proved**" which occur in Section – 139, **make it clear that the presumption has to be rebutted by 'proof' and not by a bare explanation which is merely plausible.** A fact is said to be proved when its existence is directly established or when upon the material before it **the Court finds its existence to be so probable that a reasonable man would act on the supposition that it exists.** Unless, therefore, the explanation is supported by proof, the presumption created by Section – 139 NI Act cannot be said to be rebutted;

(v) To rebut the presumption, it is open for the Accused to rely on evidence led by him or Accused can also rely on the materials submitted by the Complainant in order to raise a probable defence. **Inference of preponderance of probabilities can be drawn not only from the materials brought on record by the parties but also by reference to the circumstances upon which they rely;**

(vi) That it is not necessary for the Accused to come in the witness box in support of his defence, **Section 139**

imposed an evidentiary burden and not a persuasive burden.

(૧૬) આમ, ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો અને માર્ગદર્શિકાઓ ને લક્ષે લઈ હાલના કેસના સંદર્ભમાં રજુ થયેલ પુરાવા નું મુલાયંકના કરીએ તો, બંને કાયદાના આ અનુમાન નિર્ણાયક પુરાવો નથી. પરંતુ, આ અનુમાનોનું ખંડન આરોપી યોગ્ય પુરાવાથી કરી શકે છે. આ કામે આરોપીએ પોતે પુરાવો આપવો જરૂરી નથી. પરંતુ, ફરિયાદીની ઉલટ તપાસ દ્વારા પણ આ અનુમાનોનું ખંડન કરી શકે છે. હાલના કેસમાં આરોપી તરફે ફરિયાદીની ઉલટ તપાસ કરવામાં આવેલ નથી. ફરિયાદ વાળા ચેકમાં આરોપીની સહી છે તેવું અનુમાન કરવાને કારણ રહે છે. કારણ કે તેમાં આરોપીની સિગ્નેચર અંગે બચાવ પક્ષે કોઈ તકરાર લેવામાં આવેલ નથી, પરંતુ ચેકમાં થયેલ સહી સિવાયની હકીકતો ફરિયાદીએ ભરાવેલ હોવાનો બચવા આરોપી પક્ષે લીધેલ નથી. આ ઉપરાંત ફરિયાદ વાળા ચેકમાં આરોપીની સહી નથી તેવી હકીકત રેકર્ડ પર લાવવા માટે આરોપી તરફે કોઈ પણ પ્રકારનો પુરાવો રજુ કરેલ નથી, કે કેહવાતા ચેક પર આરોપીની સહી અંગે કોઈ પણ પ્રકારની તકરાર લીધેલ નથી જેથી ગર્ભિત રીતે ચેક પર આરોપીની સહી હોવાની હકીકત પુરવાર થયેલ છે.

(૧૭) વધુમાં, કલમ - ૧૩૯ મુજબનું પ્રીઝમપશન અંગે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત નો ચુકાદો અહીં ધ્યાને લેવો જરૂરી છે, **K.N. Beena v. Muniyappan, (2001) 8 SCC 458.** It was observed :
 “the presumptions may be rebutted by the accused either by leading direct evidence and in exceptional cases, from the case set out by the complainant himself i.e. from the

averments in his complaint, in the statutory notice and even the evidence adduced by the complainant during the trial." The Court also noted that the burden of proof is to be discharged by the accused on preponderance of probabilities. વધુમાં આ કામે કયા કયા સંજોગોમાં અનુમાનોનું ખંડન કેવી રીતે કરી શકાય તથા તેવા અનુમાનોનું ખંડન કરવા માટે પુરાવાનો બોજો કોના પર છે અને તે કેવી રીતે ખંડન કરી શકાય તે માટે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતનો એક ચુકાદો આ કામે રીફર કરવો જરૂરી જણાતો હોય તે રીફર કરેલ છે, કે જેનાથી આ કેસમાં આરોપીએ લીધેલ બચાવના સંબંધમાં લાગુ પડે છે. જે નીચે પ્રમાણે છે. "**Hiten P. Dalal v. Bratindranath Banerjee**" AIR 2001 SUPREME COURT 3897 જેમાં, નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે એમ ઠરાવેલ છે કે, (B) Negotiable Instruments Act (26 of 1881), S.139, S.138 – DISHONOUR OF CHEQUE – Dishonour of cheque – Presumption that cheque was drawn for discharge of liability of drawer – Is presumption of law – Ought to be raised by Court in every case – Rebuttal evidence – Nature – Mere plausible explanation is not sufficient – Proof of explanation is necessary. Evidence Act (1 of 1872), S.114, S.101, S.102, S.103, S.104.

(૧૮) **Section 139.** provides that "it shall be presumed, unless the contrary is proved, that the holder of a cheque received the cheque, of the nature referred to in Section 138 for the discharge, in whole or in part, of any debt or other liability." The effect of these presumptions is to place

the evidential burden on the accused of proving that the cheque was not received by the complainant towards the discharge of any liability. Because both Sections 138 and 139 require that the Court "shall presume" the liability of the drawer of the cheques for the amounts for which the cheques are drawn, as noted in it is obligatory on the Court to raise this presumption in every case where the factual basis for the raising of the presumption had been established. It introduced an exception to the general rule as to the burden of proof in criminal cases and shifts the onus on to the accused. Such a presumption is a presumption of law, as distinguished from a presumption of fact which describes provisions by which the Court "may presume" a certain state of affairs. Presumptions are rules of evidence and do not conflict with the presumption of innocence, because by the latter all that is meant is that the prosecution is obliged to prove the case against the accused beyond reasonable doubt. The obligation on the prosecution may be discharged with the help of presumptions of law or fact unless the accused adduces evidence showing the reasonable possibility of the non existence of the presumed fact. (Paras 20, 21)

(१९) The distinction between the two kinds of presumption lay not only in the mandate to the Court, but also in the nature of the evidence required to rebut the

two. In the case of discretionary presumption the presumption if drawn may be rebutted by an explanation which "**might reasonably be true and which is consistent with the innocence**" of the accused. On the other hand in the case of a mandatory presumption "the burden resting on the accused person in such a case would not be as light as it is where a presumption is raised under Section 114 of the Evidence Act and cannot be held to be discharged merely by reason of the fact that the explanation offered by the accused is reasonable and probable. It must further be shown that the explanation is a true one. The words 'unless the contrary is proved' which occur in this provision make it clear that the presumption has to be rebutted by proof and not by a bare explanation which is merely plausible. A fact is said to be proved when its existence is directly established or when upon the material before it the Court finds its existence to be so probable that a reasonable man would act on the supposition that it exist. Unless therefore, the explanation is supported by proof, the presumption created by the provision cannot be said to be rebutted. (Para 23)

- (૨૦) આરોપી સામે કલમ - ૧૧૮(એ) સાથે કલમ - ૧૩૯ નું અનુમાન થયેલ છે અને અનુમાન નું પંડન કરવાની જવાબદારી આરોપીના શિરે રહેલ છે. અહીં નોંધવું જરૂરી છે કે, ફરિયાદ પક્ષે આંક - ૪૩ થી રજુ ચેક ધ્યાને લેવામાં આવે તો તેમાં આરોપીની સહી થયેલ

હોવાનું અનુમાનનું, નું ખંડન આરોપ તરફે કરેલ નથી, વધુમાં, આંક : ૪૪ થી રજુ થયેલ ચેક રીટર્ન મેમાંમાં પણ અપૂરતા ભંડોળના કારણે ચેક પરત ફરેલ હોઈ, જે અંગે રીટર્નમેમાંમાં બેંક ના અધીકૃત અધિકારીનો સહી સિક્કો થયેલ છે, સાથે ચેક પરત ફર્યા બાદ ફરીયાદીએ આરોપને આપેલ ડીમાંડ નોટીસ સ્વીકારાયેલ પરત ફરેલ એકનોલેજમેન્ટ સ્લીપ આંક – ૪૬ થી રજુ થયેલ છે. સાથે, ડીમાંડ નોટીસની એક પ્રત અસલ આંક – ૪૭ થી આરોપી એ ઇસ્યુ કરેલ ચેકની સહી આરોપીની ના હોવા અંગે આરોપી તરફે કોઈ એવીડન્સ લીડ કરલે નથી. આ તબ્બકે, નામદાર બોમ્બે હાઈ કોર્ટનો ચુકાદો **Smt. Vandana w/o, Akhilesh Pandey Vs. Smt. Abhilasha w/o, Anil Pandey Criminal Appeal No. 360/2017(Bom HC)** માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો લક્ષે લેવામાં આવે તો, 9. In this context, Section 146 of the aforesaid Act is relevant, which reads as follows :– "146. Bank's slip prima facie evidence of certain facts. – The Court shall, in respect of every proceeding under this Chapter, **on production of bank's slip or memo having thereon the official mark denoting that the cheque has been dishonoured**, presume the fact of dishonour of such cheque, unless and until such fact is disproved." આમ ઉપરોક્ત હકીકત લક્ષે લેતા, આંક – ૪૩ થી આંક – ૪૭ વાળા આધારોની હકીકત આરોપી તરફે ફરીયાદીની ઉલટ તપાસ થી કે, સાહેદી કે દસ્તાવેજ પુરાવા થી ખંડન કરવામાં આવેલ નથી. વધુમાં, ફરીયાદીએ આંક – ૪૩ થી રજુ કરલે ચેક ની રકમની હકીકતો ધ્યાને લેતા, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો, **B.Krishna Raddy Vs. Syed Hafeez Criminal Appeal No. 1509/2019 Crime 2020(4) H.C. 289 (SC)** માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો લક્ષે લેવામાં આવે તો,

Documentary proof is required for showing the liability if cheque is claimed to have been received as consideration for sale–purchase of property. અસલ ફરિયાદ અને આંક – ૦૪, થી સરતપાસનું સોગંદનામું, સાથે આંક – ૪૩, થી અસલ ચેક ડીમાંડ આંક : ૪૭ થી અસલ નોટીસની હકીકતોમાં જણાવેલ વ્યવહાર કાયદેસરનું કલમ – ૧૧૮ અને ૧૩૮ નું અનુમાનનું ખંડન કરેલ નથી, સાથે, કહેવતો વ્યવહાર અંગે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો **Shri Dattatraya Vs. Sharanappa Criminal Appeal No. 3257/2024, 2024 INSC 586** માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો લક્ષે લેવામાં આવે તો, While acknowledging the test of proportionality and having laid the interpretation of Section 139 of the NI Act 1881 hereof, it was further held that an accused cannot be obligated to rebut the said presumption through an unduly high standard of proof. ... Therefore, it may be said that the liability of the defence in cases under Section 138 of the NI Act 1881 is not that of proving its case beyond reasonable doubt.” આ તબક્કે, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત નો ચુકાદો **P Rasiya V/s. Abdul Nazer & anr. Criminal Appeal No.1233 – 1235/2022 Dt. 12, Agust 2022** વાળા ચુકાદામાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે પ્રસ્થાપિત કરેલ સિદ્ધાંત અને માર્ગદર્શિકા ધ્યાને લઈએ તો, “Due to the presumption under Section 139, once the signaure and cheque are not in dispute, it will be presumed that the cheque was issued for discharge of debt or liability in favour of complainant also the hon’ble Supreme court has held that, – in a cheque bounce case under Section – 138 of the Negotiable

Instruments Act the complainant is not required to spell out in the complaint, the nature of transaction or source of fund since the onus is on the accused to prove that the cheque was issued not towards a debt or liability.

- (૨૧) ઉપરોક્ત હાલના નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પરથી એ હકીકત પ્રસ્થાપિત થયેલ છે કે, ફરીયાદી એ તેઓની ફરિયાદ દાખલ કરતી વખતે માત્ર કાયદેસરના લેણા પેટે નો ચેક મળેલ હોવાનું અને ચેકમાં આરોપીની સહી હોવાનું પુરવાર કરવાનું રહે છે અને તે હકીકત પરથી આરોપી સામે કલમ - ૧૩૯ મુજબનું અનુમાન બંધાય છે. અને ફરીયાદી એ તેઓની ફરીયાદી મેં આવક નો સ્ત્રોત અને આર્થિક સ્થિતિ રેકર્ડ પર પુરવાર કરવાની જરૂર નથી. આ તબ્બકે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો, **Hon'ble Supreme Court in the Kumar Exports Case (supra)**, – “that the circumstantial evidence has to be seen from the point of a reasonable/prudent man. તથા નામદાર દેલ્હી હાઈ કોર્ટ દ્વારા, **V.S. Yadav v. Reena, 172 (2010) DLT 561, observed that:** "In order to rebut the presumption under Section 139 of N.I. Act, the Accused, by cogent evidence, has to prove the circumstance under which cheques were issued. **It was for the Accused to prove if no loan was taken why he did not write a letter to the Complainant for return of the cheque.**" આમ, જો આરોપીને ફરીયાદી સાથે કોઈ કેહવાતો વ્યવહાર થયેલ નથી તેઓ તેઓએ કેમ, ડીમાંડ નોટીસ નો પ્રત્યુત્તર આપેલ નથી. વધુમાં, **Supreme Court decision in Bir Singh v. Mukesh Kumar, (2019) 4 SCC 197,** wherein it was held that filling

of persons by any person other than the accused would not invalidate the cheque and shall attract the presumption under Section 139 of NI Act. તથા, **Janak Yadav v. State of Bihar (1999) 9 SCC 125**, observed that, "Section 313 CrPC prescribes a procedural safeguard for an accused facing the trial to be granted an opportunity to explain the facts and circumstances appearing against him in the prosecution's evidence. That opportunity is a valuable one and cannot be ignored." It is a well settled law that protection is conferred to an accused person from prosecution for perjury by reason of any false answers he may give in response to his examination under the said provision, however, under such circumstances the court would be entitled to draw an inference, including such adverse inference against the accused as may be permissible in accordance with law. તથા, **Rajkumar v. State of M.P. (2014) 5 SCC 353**. ના કેસ માં પણ પ્રસ્થાપિત કરલે છે અને એવું હેલ્ડ કરેલ છે કે, it is clear that the presumption is in favour of the complainant and the burden is upon the accused to rebut the presumption under section 139 of the NI Act. The accused has failed to explain as to how the cheque in question reached into the hands of the complainant under section 251 CrPC. However, he has explained the same in the statement recorded under section 313 CrPC. It is worthy to note that statement recorded under section 313 CrPC although not a

substantive piece of evidence but it can be used for appreciating or lending credence to the evidence led by the complainant. તથા, **Hon'ble SC in Bir Singh v. Mukesh Kumar, (2019) 4 SCC 197**; wherein it has been held that: "It is immaterial that the cheque may have been filled in by any person other than the drawer, if the cheque is duly signed by the drawer. If the cheque is otherwise valid, the penal provisions of Section 138 would be attracted...

38. If a signed blank cheque is voluntarily presented to a payee, towards some payment, the payee may fill up the amount and other particulars. This in itself would not invalidate the cheque. The onus would still be on the Accused to prove that the cheque was not in discharge of a debt or liability by adducing evidence...

40. Even a blank cheque leaf voluntarily signed and handed over by the Accused, which is towards some payment, would attract presumption Under Section 139 of the Negotiable Instruments Act, in the absence of any cogent evidence to show that the cheque was not issued in discharge of a debt.

(૨૨) આમ ઉપરોક્ત સમગ્ર પુરાવાનું મુલ્યાંકન સાથે આ તબ્બકે, નામદાર ગુજરાત હાઈ કોર્ટનો ચુકાદો **Ashishmumar Jayantilal Patel Vs. Prakashbhai Joitaram Patel D.C.R.A.2023(2)**

266 (**Gujarat HC**) માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો લક્ષે લેવામાં આવે તો, –

18. Applying the definition of the word "proved" in Section 3 of the Evidence Act to the provisions of Sections 118 and 139 of the Act, it becomes evident that in a trial under Section 138 of the Act a presumption will have to be made that every negotiable instrument was made or drawn for consideration and that it was executed for discharge of debt or liability once the execution of negotiable instrument is either proved or admitted. As soon as the complainant discharges the burden to prove that the instrument, say a note, was executed by the accused, the rules of presumptions under Sections 118 and 139 of the Act help him shift the burden on the accused. The presumptions will live, exist and survive and shall end only when the contrary is proved by the accused, that is, the cheque was not issued for consideration and in discharge of any debt or liability. A presumption is not in itself evidence, but only makes a prima facie case for a party for whose benefit it exists. **Patel Ashishkumar Jayantilal vs Patel Prakashbhai Joitaram on 27 March, 2023**

19. The use of the phrase "until the contrary is proved" in Section 118 of the Act and use of the words "unless the contrary is proved" in Section 139 of the Act read with definitions of "may presume" and "shall presume" as given in Section 4 of the Evidence Act, makes it at once clear that presumptions to be raised under both the provisions are

rebuttable. When a presumption is rebuttable, it only points out that the party on whom lies the duty of going forward with evidence, on the fact presumed and when that party has produced evidence fairly and reasonably tending to show that the real fact is not as presumed, the purpose of the presumption is over.

R/CR.MA/7067/2022 ORDER DATED: 27/03/2023 20.

The accused in a trial under Section 138 of the Act has two options. He can either show that consideration and debt did not exist or that under the particular circumstances of the case the nonexistence of consideration and debt is so probable that a prudent man ought to suppose that no consideration and debt existed. To rebut the statutory presumptions an accused is not expected to prove his defence beyond reasonable doubt as is expected of the complainant in a criminal trial. The accused may adduce direct evidence to prove that the note in question was not supported by consideration and that there was no debt or liability to be discharged by him. However, the court need not insist in every case that the accused should disprove the non-existence of consideration and debt by leading direct evidence because the existence of negative evidence is neither possible nor contemplated. At the same time, it is clear that bare denial of the passing of the consideration and existence of debt, apparently would not serve the purpose of the accused. Something which is probable has

to be brought on record for getting the burden of proof shifted to the complainant. To disprove the presumptions, the accused should bring on record such facts and circumstances, upon consideration of which, the court may either believe that the consideration and debt did not exist or their non-existence was so probable that a prudent man would under the circumstances of the case, act upon the plea that they did not exist. Apart from adducing direct evidence to prove that the note in question was not supported by consideration or that he had not incurred any debt or liability, the accused may also rely upon circumstantial evidence and if the circumstances so relied upon are compelling, the burden may likewise shift again on to the complainant. The accused may also rely upon presumptions of fact, for instance, those mentioned in Section 114 of the Evidence Act to rebut the presumptions arising under Sections 118 and 139 of the Act." અહીં, ફરીયાદી પાસે કાયદેસરનું લેણું નથી તે હકીકત પુરવાર (ખંડન) કરવામાં આરોપી નિષ્ફળ નીવડેલ છે. વધુમાં, આ તબક્કે, નામદાર અદાલત નો ચુકાદો, **Tukaram Vs. Dileep and Ors. (Neutral Citation: 2024:BHC-AUG:10507) – (High Court of Bombay) (11 Jun 2024)** Fundamental burden is on complainant to prove existence of legally enforceable debt **MANU/MH/3472/2024 – Hon'ble Court has held that, Section 138 of the N.I. Act** has three essential ingredients. **Firstly**, that there is legally enforceable debt.

Secondly, that the cheque was drawn from account of bank for discharge in whole or in part any debt or other liability which presupposes a legally enforceable debt. **Thirdly**, cheque so issued has been dishonoured. Fundamental burden is on complainant to prove existence of legally enforceable debt and only if it is so proved, only then presumption available under law i.e. under Sections 118 and 139 of N.I. Act, automatically comes into play. **The Hon'ble Apex Court in the case of Krishna Janardhan Bhat v. Dattatraya Hegde**, has also clarified that existence of legally enforceable debt is not a matter of presumption. It merely raises a presumption in favour of the holder of the cheque that the same has been issued for discharge of any liability or debt. Only when accused fails to rebut the presumption, offence under Section 138 can be said to be brought home. આમ, ફરિયાદ પક્ષે રજુ સાહેદી પુરાવા સાથે, દસ્તાવેજી પુરાવા પરથી તેની સામે કલમ - ૧૩૯ મુજબ નું અનુમાન ફેરવવામાં (રીબ્યુટ) કરવામાં આરોપીના વકીલશ્રી નિષ્ફળ થયેલ છે આ તમામ હકીકતો ધ્યાને લેતા ફરીયાદી પુરવાર કરેલ છે કે, હાલના આરોપીએ ફરિયાદીને કાયદેસરની લેણી રકમ પેટે ચેક આપેલ અને આરોપીએ નેગોશીએબલ ઈન્સ. એક્ટની કલમ - ૧૩૮ મુજબનો ગુન્હો કર્યો હોય તેથી મુદ્દા નં. ૧ થી ૫ નો જવાબ હકારમાં ઠરાવી મુદ્દા નં.૬ પરત્વે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરૂ છુ.

- :: હુકમ :: -

ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ ૨૫૫(૨) / બી.એન.એસ. એસ કલમ – ૨૭૮(૨) અન્વયે આરોપી નામે : ધર્મેશ રમાકાંત પંડ્યા, ઉ.વ. પુખ્ત, રહે. શિવશક્તિ એવન્યુ, શુભ બંગલોઝ, બેરણા રોડ, હિંમતનગર. વાળાને પોકાર કરતા આરોપી કે તેના તરફે કોઈ વકિલ હાજર નથી, કોઈ મુદત રિપોર્ટ કે કોઈ રજુઆત નથી આરોપી સામે બિન જામીન લાયક વોરન્ટ ઇસ્યુ થયેલ છે જે બજે વગર બજે પરત આવેલ નથી સદર કેસ ૪ વર્ષ જુનો હોય આ તબક્કે નામ. બોમ્બે હાઈકોર્ટના ચુકાદો નં. ક્રિમીનલ રીવીઝન અરજી નં. ૭૦/૨૦૨૩ સાથે ઇન્ટરીમ અરજી નં.૧૬૯૬/૨૦૨૩ માં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત ધ્યાને રાખતાં આરોપીની ગેરહાજરીમાં ચુકાદો જાહેર કરવામાં આવેલ છે અને આરોપીને ઘી નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટ, ૧૮૮૧ ની કલમ – ૧૩૮ અન્વયે દોષિત ઠરાવી ત્રણ (૦૩) માસ ની સાદી કેદ તથા રૂ.૫,૦૦૦/- (રૂપિયા પાંચ હજારનો) દંડ ની સજા કરવામાં આવે છે જે દંડ આરોપી એ દિન – ૧૦ માં કોર્ટમાં જમા કરાવવાનો રહેશે અને જો આરોપી દંડ દિન – ૧૦ માં જમા ન કરાવે તો આરોપી ને વધુ દિન – ૩૦ ની સજા સાદી કેદનો હુકમ કરવામાં આવે છે તથા આ આરોપીએ ફરિયાદીને વળતર પેટે (૧) ચેક નં. ૧૮૪૯૩૭ ચેકના કુલ રૂ.૭૬,૫૦૦/- માંથી આરોપી એ રેકર્ડ પર રજુ ફરિયાદીની પુર્સીશ આંક : ૩૮ મુજબ ૩૦,૦૦૦/- ચૂકવી આપેલ હોઈ જેથી બાકી રૂ.૪૬,૫૦૦/- (ચેકના, અંકે રૂપિયા છેતાલીસ હજાર પાંચસો અને પુરા) આ હુકમની તારીખથી એક મહીનામાં ચુકવી આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. જો આરોપી જો આરોપી એક મહીનામાં વળતરની રકમ ચુકવવામાં નિષ્ફળ જાય તો આરોપીએ વધુ ત્રણ (૩) માસની સાદી કેદની સજા નો હુકમ કરવામાં આવે છે.

આરોપીએ દંડ અને વળતર ની રકમ ન ભરે તો અલગ થી સજા ના દિવસો ગણતરીમાં લેવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

વધુમાં, આરોપી તથા તેઓના વી.વકીલશ્રી કોર્ટમાં ઉપસ્થિતિ નથી અને સજા મોકુફી માટે કોઈ રીપોર્ટ રજુ થતો નથી જેથી આરોપી સામે સજાની અમલવારી હેતુ સજા વોરંટ ઇસ્યુ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

આરોપી હાજર થયેથી ક્રિમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ ૩૬૩(૧) /બી.એન.એસ.એસ કલમ - ૪૦૨(૧) અવ્યયે ચુકાદાની એક નકલ આરોપીને વિના મુલ્યે આપવી.

આજરોજ તારીખ - ૦૧, માહે - એપ્રિલ, સને ૨૦૨૬ ના રોજ મારી સહી કરી ખુદ્દી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી જાહેર કર્યો.

તારીખ: ૦૧/૦૪/૨૦૨૬.

મુકામ: ભિલોડા.

(એ. એ. દવે)

જ્યુડીસીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ,

તાલુકો - ભિલોડા.

GJ01442.

ટાઈપ કરનાર : અનિલ તીરવાલા (ગુજ.સ્ટેનોગ્રાફર)